

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення атестаційної комісії
КЗ «Гуляйпільська
спеціалізована загальноосвітня
школа І-ІІІ ступенів»
Гуляйпільської міської ради
протокол №01
20.09.2023 року

КРИТЕРІЇ ТА ВИМОГИ

**присвоєння кваліфікаційних категорій та
педагогічних звань педагогічним працівникам
комунального закладу «Гуляйпільська
спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ
ступенів» Гуляйпільської міської ради**

I. Загальні засади

Згідно з Положенням про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом МОНУ від 09.09.2022 №805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників» кваліфікаційну категорію та педагогічне звання, присвоюють послідовно й визначають відповідно до постанови КМУ від 23.12.2015 №1109, якою затверджено такий перелік категорій та звань.

Кваліфікаційні категорії:

- спеціаліст вищої категорії
- спеціаліст першої категорії
- спеціаліст другої категорії
- спеціаліст

Педагогічні звання:

- учитель-методист
- педагог-організатор-методист
- практичний психолог - методист
- керівник гуртка - методист
- старший учитель

Відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників рішення про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій і педагогічних звань або про їх відмову приймає атестаційна комісія комунального закладу «Гуляйпільська спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» Гуляйпільської міської ради, яка атестує педагогічних працівників закладу чисельністю понад 15 педагогів (крім керівника).

Педагогічні працівники, які мають вищу освіту за спеціальностями, що не відповідають навчальним предметам робочого навчального плану, але були прийняті на посаду до 01.09.2023 року та продовжують працювати, атестуються на відповідність займаній посаді з присвоєнням кваліфікаційної категорії та педагогічних звань як такі, що мають відповідну освіту.

II. Вимоги до присвоєння кваліфікаційних категорій

Відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників ключовими умовами для присвоєння кваліфікаційних категорій педагогічним працівникам за результатами атестації є:

- освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень педагогічного працівника, підтверджений відповідним документом про освіту;
- стаж роботи на посадах педагогічних працівників, який визначається за даними його особової справи, трудової книжки або відомостей з реєстру

застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування та інших документів.

Залежно від наявного освітнього рівня та стажу роботи встановлено такі вимоги до присвоєння кваліфікаційних категорій педагогів:

1. «спеціаліст»:

- освітній рівень – фаховий молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), молодший бакалавр, бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст).

2. «спеціаліст другої категорії»:

- освітній рівень – молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст).

- стаж роботи – не менше 3 років.

3. «спеціаліст першої категорії»:

- освітній рівень – бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст).

- стаж роботи – не менше 5 років.

4. «спеціаліст вищої категорії»:

- освітній рівень – магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст);

- стаж роботи – не менше 7 років.

Педагогічному працівнику, який має освітньо-науковий/освітньо-творчий, науковий ступінь та стаж роботи на посаді не менше одного року, може бути присвоєна кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» **без дотримання послідовності** на присвоєння.

Вчителю який успішно пройшов сертифікацію, присвоюється відповідна кваліфікаційна категорія та/або педагогічне звання **без урахування:**

- тривалості міжатестаційного періоду;
- вимог щодо освітнього рівня та стажу роботи.

III. Вимоги до присвоєння/підтвердження педагогічних звань

Згідно з Положенням про атестацію педагогічних працівників педагогічні звання присвоюються (підтверджуються) педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії», «спеціаліст вищої категорії» та демонструють високий рівень фахової майстерності, зокрема:

- впроваджують і поширюють методики компетентнісного навчання та нові освітні технології;

- надають професійну підтримку та допомогу педагогічним працівникам (здійснюють супервізію);

- беруть участь у процедурах і заходах, пов'язаних із забезпеченням якості освіти та впровадженням інновацій, педагогічних новацій і технологій у системі освіти;

- є переможцями, лауреатами Всеукраїнських, Міжнародних фахових конкурсів;

- підготували переможців різних етапів Всеукраїнських, Міжнародних олімпіад, конкурсів, змагань, тощо.

У разі відмови у присвоєнні (підтвердженні) кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії» чи «спеціаліст вищої категорії» і присвоєнні відповідної нижчої кваліфікаційної категорії атестаційною комісією приймається рішення **про відмову** у присвоєнні та/або підтвердженні раніше присвоєного педагогічного звання.

Також відповідно до **ст.42 Закону України «Про освіту»** позбавити педагогічного звання можуть педагогічних працівників, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності.

IV. Критерії присвоєння кваліфікаційних категорій

1. «спеціаліст другої категорії»

Кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» присвоюється педагогічним працівникам з повною вищою освітою, діяльність яких характеризується:

- здатністю забезпечувати засвоєння здобувачами освіти навчальних програм;

- знанням основ педагогіки, психології, вікової фізіології;

- знанням теоретичних основ та сучасних досягнень науки з предмета (предметів), який (які) викладають;

- використанням інформаційно-комунікаційних технологій, цифрових освітніх ресурсів у освітньому процесі;

- вмінням вирішувати педагогічні проблеми;

- вмінням установлювати контакт з учнями, батьками, колегами по роботі; додержанням педагогічної етики, моралі, постійно вдосконалюють свій професійний рівень;

- використанням диференційованого та індивідуального підходу до учнів;

- володінням сучасними освітніми технологіями, методичними прийомами, педагогічними засобами, різними формами позаурочної роботи та їх якісним застосуванням;

- застосуванням інноваційних технологій у освітньому процесі;

- знанням основних нормативно-правових актів у галузі освіти; користуються авторитетом серед колег, студентів та їх батьків.

Для проходження атестації на кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» педагог повинен:

- підготувати матеріали, що підтверджують участь у науково-практичних конференціях, семінарах тощо;
- провести відкрите заняття, урок на рівні атестаційної комісії закладу;
- підготувати учнів до участі в олімпіадах, конкурсах, наукових конференціях;
- провести відкритий виховний захід;
- створити е-портфоліо педагога.

Також враховується:

- участь у педагогічній раді, навчально-методичних радах, засіданнях методичних педагогічних спільнот;
- громадська робота педагога;
- участь у зміцненні матеріально-технічної бази закладу;
- результати анкетування.

2. «спеціаліст першої категорії»

Кваліфікаційна категорія «спеціаліст першої категорії» присвоюється педагогічним працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією «спеціаліст другої категорії» та:

- використовують методи компетентно-орієнтованого підходу до організації освітнього процесу;
- володіють технологіями творчої педагогічної діяльності з урахуванням особливостей навчального матеріалу і здібностей учнів;
- впроваджують передовий педагогічний досвід;
- формують навички самостійно здобувати знання й застосовувати їх на практиці;
- уміють лаконічно, образно і виразно подати матеріал;
- вміють аргументувати свою позицію та володіють ораторським мистецтвом;
- бути учасником фахового конкурсу «Учитель року».

3. «спеціаліст вищої категорії»

Кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії» присвоюється працівникам, які відповідають вимогам, встановленим до працівників з кваліфікаційною категорією «спеціаліст першої категорії» та:

- володіють інноваційними освітніми методиками й технологіями, активно їх використовують та поширюють у професійному середовищі;
- володіють широким спектром стратегій навчання;
- вміють продукувати оригінальні, інноваційні ідеї;
- застосовують нестандартні форми проведення уроку;
- активно впроваджують форми та методи організації освітнього процесу, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів.

Для проходження атестації на кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» педагог повинен:

- мати друковані роботи;
- провести відкрите заняття і виховний захід для членів методичної педагогічної спільноти міста;
- брати участь у підготовці та проведенні науково-практичних конференцій та семінарів;
- здійснювати керівництво науковою роботою учнів, їх участю у Всеукраїнських та обласних конкурсах, олімпіадах, конференціях;
- брати участь у фаховому конкурсі «Учитель року».

V. Критерії присвоєння педагогічного звання

1. «старший учитель»

Педагогічне звання «старший учитель» може присвоюватися педагогічним працівникам, яким установлено кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», «спеціаліст першої категорії» та досягли високого професіоналізму в роботі, систематично використовують передовий педагогічний досвід, беруть активну участь у його поширенні, надають практичну допомогу іншим педагогічним працівникам.

На присвоєння педагогічного звання «старший учитель» необхідно:

- запроваджувати в освітній процес ефективні форми й методи роботи з обов'язковою демонстрацією методики на відкритих заняттях, тренінгах, виховних годинах, тощо;
- керувати науково-дослідницькою роботою учнів;
- проводити тренінги, семінари, конференції, майстер-класи, круглі столи в межах міста;
- мати публікації за результатами участі у конференціях різних видів;

- рецензувати методичні розробки колег закладу або інших освітніх закладів;
- брати участь у фаховому конкурсі «Учитель року».

2. «учитель-методист»

Педагогічне звання «учитель-методист» присвоюється педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії», відповідають вимогам для присвоєння звання «старший учитель», а також:

- запроваджують в освітній процес найбільш ефективні форми й методи роботи з обов'язковою демонстрацією впровадженої методики на відкритому занятті, тренінгу, виховній годині тощо;
- беруть активну участь у розробці освітніх програм, навчальних планів, формуванні ліцензійних і акредитаційних справ;
- проводять тренінги, семінари, конференції, майстер-класи, стажування у формі виїзних сесій, круглих столів;
- мають виступи на засіданнях методичних спільнот міста та заходах, організованих ЗОІППО ЗОР;
- організовують роботу наукових конференцій і науково-практичних семінарів, наукових секцій, нарад тощо;
- мають сертифіковані електронні навчальні курси з дисциплін і володіють методикою їх використання в освітньому процесі;
- надають практичну допомогу колегам по закладу та інших освітніх закладів;
- мають власні науково-методичні розробки, посібники, підручники;
- беруть участь у фаховому конкурсі «Учитель року»;
- мають публікації за результатами участі у конференціях різних рівнів.

Педагогічні працівники подають до Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти на апробацію власні методичні розробки. Матеріали повинні мати рецензію кафедри, яка підтверджує інтелектуальну власність автора та електронний варіант методичних розробок. Кількість методичних розробок – не менше двох. Одна із них - навчальний посібник.